

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 40. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153320885936/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

at alle Afvigelser fra den tyske Text skyldes Overensstemmelse med de danske Oversættelser.

Resultatet af Undersøgelsen er da dette:

Palladius har af enkelte Dele af Haandbogen, nemlig Fortalen, Skriftemaalet, Bønnerne og Hustavlen, givet originale danske Oversættelser paa Grundlag af en med den nedertyske Magdeborgudgave overensstemmende Text og med nogen Støtte i Lonicerus' latinske Oversættelse. Til Katekismens fem Hovedstykker har han derimod helt igennem bygget paa ældre danske Arbejder — og blandt disse først og fremmest paa Sadolins Katekismusoversættelse af 1532. Til Vielses- og Døbebogen har han ogsaa utvivlsomt haft en dansk Oversættelse som Basis, formodentlig for Vielsesbogens Vedkommende den nu tabte Oversættelse af Traubüchlein fra 1530 — med Støtte i Tavsens og Chr. Pedersens Bibelarbejder — og for Døbebogens Vedkommende delvis (men ogsaa kun delvis) Tavsens Bearbejdelse af Taufbüchlein.

Til Belysning af Forholdet mellem Enchiridion og de tyske og danske Udgaver aftrykkes her nogle faa Citater af disse:

I. Palladius' og Sadolins Oversættelse af Luthers Fortale:

<i>Palladius' Oversættelse.</i> nf. S. 70, L. 32—35.	<i>Sadolins Oversættelse</i> Add. 38. 8 ^o , Bl. 28 ^r , Udg. S. 228 ¹ .
Der til met skulle oc forelderne oc hwsfæderne forbynde oc necte dem ath æde oc dricke oc giffue dem til kende/ ath Førsten vil lade driffue vdaff landet saadanne haardnackede menniske.	Oc wore thet wngt folck, tha burde theres forældre ² att lade thernom miste Madden ³ indtil the wilde thetlære. Oc wore thet wel tilbørligt, att wore christne ⁴ Førster lagde nogen suarer wiide wed saadanne skardanter ⁵ .

Som det ses, er der intet som helst Afhængighedsforhold mellem Sadolins Bearbejdelse og Palladius' Oversættelse.

II. Ganske anderledes med Katekismusstykkerne; vi tager som Exempel 7. Bud.

¹ Om Haandskrifter og Udgaver nf. S. 43. ² Gl. kgl. Saml. Nr. 1428. 4°: Forældre. ³ ibd: madden. ⁴ ibd: Christne. ⁵ ibd: Skardantier.